

ניתן לשמוע
את שיעוריו של
מרן דצוק"ל
בערוץ קול ברמה.
או ב'קו בית נאמן':
079-9270505

יום רביעי ח' בטבת התשע"א, יום חמישי ט' בטבת התשע"א

נושאי השיעור:

טלטול ושטיחת בגדים רטובים (הולך סובב על דברי בא"ח ש"ב פרשת ויחי הל' א'-ו')

כתב ידו של מרוה"איש מצליח" זצ"ל

אריא דבי עילאי

קטלוג הילולת הסבא קדישא
עם כל מתנות ההצטרפות
לבחירה ללא הגרלה

**כניסה
לכ - 100 הגרלות
יוקרתיות
למקדמימים**

יִירָאוּ וְלֹא יִרְאוּ

ג. אולי תגידו בגלל שהוא בן משפחה? לא, יש עוד חכם אחר - גביר אחד שיהיה בריא במרסיי, שמו **צבי עמאר**. סיפר לי שכשהיה בן אחת עשרה בג'רבא, אבא בא לשם בשביל חתונה של אחד הילדים שהיו בריאים. (בסביבות תשכ"ז-תשכ"ט). אז הוא עמד והתפלל מנחה, גמר "למנצח בנגינות" ואמר: "יברכנו אלהים ויִקְרָא אותו כל אפסי ארץ". ויִקְרָא? אבא גער בו. אמר לו: בוא הנה, אתה יודע מה אמרת? שאל: מה אמרת? אמר לו: ויִקְרָא אותו! זה לשון ראייה. יש מי שיכול לראות את הקב"ה?! ראו בערבית 'ישופו'. צריך לומר 'ויִיקְרָא', הו"ד בחיריק מלא, ואחריו שוא נע. "יראו" - בערבית 'כאפו', לשון יראו. מה

3. האבן עזרא כותב (בספר צחות דפוס ונצאי דף קל"ד ע"א) שיש שלשה מבטאים - 'אָהַ', 'אַי', 'אוּ'. ככה בערבית להבדיל, יש שם '**פתחא**' - זה הפתח. '**רפעא**' - זה החולם. '**כסרה**' - שזה '**כסרה**' או לשון שבר. לכן האבן עזרא כותב בפרשת בחוקות (ויקרא כ"ו כ"ו) "בשברי הלכם מטה לחם" - נשברה ביה' חם' זה '**נשברה** אולי ממה זה' ('נשברה אולי מה? מה הנשבר? אמרתיו לו') 'נשבר' בא' בחיירה, היא הייתה צריכה להיות במקום חטוף. ואבן עזרא לא

לדבר בלשון חכמים. **"בשברי - נשברה השי"ן"**,
באה בחיריק. אז בערבית יש 'אָה', 'אִי', 'אוּ',
[אין שם צירי], לכן כל היהודים שהיו בארצות
ערב לא הבחינו הרבה בין חיריק לצירי.

4. גם לחיריק יש שני סוגים - חיריק מלא וחיריק חסר. את זה לא יודעים כאן בארץ, אבא לימד אותנו - 'מין' ו'מן'. 'מִזְרַח' לא 'מִיזְרַח', 'תִּרְאוּ' לא 'וּתִרְאוּ'.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם: 16:12	17:27	18:06
ת"א: 16:28	17:29	18:02
חפיפה: 16:15	17:26	17:59
ב"ש: 16:30	17:30	18:04

אתה אומר "וְיָרָא אוֹתוֹ"? אמר לי: כל יום - עד היום הזה, עברו מאז ארבעים ואחד שנה, והיום הוא בן חמשים ושנים לאורך ימים ושנות חיים - **כשאני מגיע לפסוק הזה בלמנצח בנגינות בסוף מנחה, אני זוכר את הגערה הזאת!** חרדה נפלה עלי מאז, ארבעים שנה ככה. זהו זה.⁵ מלה של אבא נחרתת בזכרוני.

חומש צריך לדעת בעל פה מלה מלה

ד. **ואבא הקפיד על העיון המדויק, על הביטוי המדויק, על הכנת תיקון סופרים.** היום בהרבה ישיבות אומרים: מה זה תיקון סופרים? זה איבוד זמן בשבילים. אבל הם בעצמם מספרים שפעם ראש ישיבה אחד נכנס לכיתה שלו, וקרא להם פסוק "כי איש הרגתי לפצעי וילד לחבורתי" ועשה אותו במנגינה של איוב. אמר להם: איפה זה כתוב? אמרו: באיוב. אמר להם: זה לא באיוב. אמרו: באיכה. לא איכה ולא איוב. קרא לילדה שלו שהייתה בגיל שבע, אמר לה: בואי, איפה כתוב הפסוק הזה? אמרה לו: בפרשת בראשית (ד', כ"ג) - "ויאמר למך לנשי".... **לא יודעים פרשת בראשית? לא יודעים!** פעם בדידי הוה עובדא. היה בחור אחד שלמד חמש שנים בישיבות, אבל התנווד ממקום למקום. הביאו אותו אלי לשיבת רשב"י (זה סיפור מלפני ארבעים שנה בערך) בתל אביב. אמרתי לו: בוא נקרא אלו מציאות. רש"י אומר (דף כ"א ע"א ד"ה כריכין) על כריכות ברשות הרבים שכריכות זה עומרים, כמו "והנה אנחנו מאלמים אלומים" (בראשית ל"ז, ז), והתרגום שלה "מכרכן כריכין". אמרתי לו: איפה כתוב "מאלמים אלומים"? אמר לי: מאיפה אני יודע? אתה לא יודע איפה כתוב "מאלמים אלומים"? הוא לא יודע. אמרתי לאביו זכרונו לברכה (הוא היה מתלמידי הרב עובדיה (שיחיה), למד אצלו במצרים בשנות תש"ח, אבל הבן שלו נולד כאן, וכאן הם בטלנים): הבן שלך לא יודע את הסיפור של יוסף הצדיק? אמר לי: ככה זה, בהרבה ישיבות לא יודעים פסוקים, לא יודעים שום דבר מזה. **חומש צריך לדעת בעל פה מלה מלה.** הגאון מוילנא ידע אותו עם האותיות שלו. אמר: ככה צריך ללמוד. אז מה אבא היה עושה? מבחנים לדקלום חומש? לא, אלא היו מכינים תיקון סופרים. וכשאתה חוזר על הפסוק בטעמים שלו, אתה זוכר אותו.

מה הפלא שהתפלה לא מתקבלת

ה. כשבא בחור לישיבה [של אבא] בגיל שש עשרה - שבע עשרה. אבא אומר לו: קודם כל תאמר קדיש. הוא שואל: למה לומר קדיש? על מי?... **אלא תלמוד לומר קדיש, תתפלל.** טוב. הוא מתחיל: "יתקדש שמיא רבא". אומר לו: בלעת ש"ן. מה בלעתי? אמר לו: "יתקדש - שמיא רבא", בלעת את הש"ן, ובלעת את המפיק, במקום לומר "שמיא רבא", אמרת "שמיא רבא" או "שמי רבא" - אתה רוצה שהשם שלך יתגדל בעולם? "נגד שמה אבד שמיא" (אבות פרק א' משנה י"א)... והוא שואל: אז איך אני אגיד? ואבא מלמד אותו: "יתקדש - שמיא רבא". לא לבלוע את האותיות! כל התפלה שלנו מלאה "מהרה", "מהרה", "מהרה". ומה אומרים העולם? אחד מני אלף שמבטא ה"א כמו שצריך. אומרים מארה וזו קללה, כל התפלה כולה מלאה קללות. במקום "קבצנו מהרה יחד" אומר "קבצנו מארה". קללות אתה מדבר? "מהרה והבא עלינו ברכה ושלום מארה מארבע כנפות הארץ" - קללה מארבע כנפות הארץ? ככה מתפללים? **אחר כך מה הפלא שהתפלה לא מתקבלת, אם אדם מבקש על עצמו עשר פעמים קללה אחר קללה אחר קללה? אצל אבא ע"ה אין דבר כזה! צריך לבטא 'מהרה' בה"א.**

עיון אמיתי

ו. **ואבא הקפיד על עיון אמיתי.** יש בישיבות היום ראש ישיבה או מגיד שיעור שמדבר, מסביר ומסביר ומסביר. והילדים שומעים כמו משפך, הוא שופך להם. **אבל ללמוד עיון, להתבונן בכל מלה, מי יודע ללמוד ככה? אף אחד.** פעם היה דבר כזה בישיבת קול תורה לפני ששים שנה. **הרב ישראל מאיר לאו** שיהיה בריא בא להיבחן שמה בגיל שלש עשרה.⁶ איך בחנו אותו? לא כמו שעושים היום. היה גם כן אחד קרוב משפחה בג'רא, ושם לא כל כך שמים לב לביטוי. פעם אמר קדיש ואמר "ויצמח פורקניה" הי"ד בפתח. אמרתי לו: מי לימד אותך את זה? כולם אומרים "ויצמח" הי"ד בחיריק, לא שמים לב, חיריק פתח אותו דבר, מה זה משנה? אמר לי: **"אבין לימד אותי לומר ככה לפני שלושים שנה".**

6. הוא כותב את זה בספרו, יש לו ספר יפה מאד "אל תשלח ידך אל הנער". קראתי אותו במשך יומים, יש בו מאות עמודים, והוא כל כך מתוק שאי אפשר לסגור את הספר... קוראים וקוראים וקוראים. אז הוא אומר שכן שמונה הוא לא ידע מלה בעברית, עלה ניצול שואה מסכן, כל המשפחה כולה נשאר מהם רק הוא ואחיו. אחיו נפתלי **לביא** והוא נשאר לאו, שמר על המשפחה המקורית. אמרתי לו: **לאור ראשי תיבות "למען אחי ורעי"** (תהלים קכ"ב, ח). אמר

בישיבות היום ששואלים את הבחור: איזה דף אתה יודע? 'סוגיית אפקעינהו' (בגטין דף ל"ג) - מפקיע בה את הנשמה שלו... מפרשים, ורבי עקיבא איגר וכו'. ואת הכל הוא שמע ממגיד שיעור, הוא לא עשה כלום, לא הכין ולא חשב שום דבר. הוא חוזר על הכל כמו תוכי, לא הרגיל את עצמו לעיון. אבל שם עשו אחרת, מביאים דף גמרא חדש שלא למדת אותו, תשב תעיון שעה, שעה וחצי, אחר כך בוא נראה מה הבנת, איך הגמרא, איך רש"י, איך תוספות. ככה אתה יודע שכן אדם חושב. **זה נקרא הבנת הנקרא.** אדם שלא מבין מה שכתוב, רק הכל מה שאומרים לו, אין לו שום דבר עצמאי. לכן בחוץ לארץ בישיבת הרב פינסון זכרונו לברכה של חב"ד, אבא לימד בשיטה הזאת. אחר כך הוא עזב אותה, יסד כסא רחמים, ואני נשארתי שמה. רבי ניסן הביא תלמיד חכם אשכנזי מאמריקה שנשלח מטעם האדמו"ר מליובאוויטש. שמו של החכם הזה **'רבי שמחה צירקינד'.** הוא שמע את השיטה של הלימוד, והתבטא על זה **פעם במלה שאף אחד לא אמר אותה לפניו.** אמר: **"אתם מלמדים את התלמידים להתעניין".** הם בעצמם 'מתעניינים'. לא לקרוא מה שכתוב ולהבין [הסבר של אחרים], אלא להבין בעצמם, להבין לבד.

חד וחלק

ז. **ואבא היה תקיף, התשובות שלו היו חדות וחלקות - 'חד וחלק'.** פעם נסע לצרפת [בזמן מסויים בשנה במשך] שנתיים-שלוש שנים (מתשכ"ה עד תשכ"ח, משהו כזה). וכל בוקר היה רגיל לעשות כמו בתנוס. **כמו שבתנוס היה מצפצף על הערבים, ולבש טלית ותפליין בבית, והלך כמה רחובות עד שהגיע לבית הכנסת, ככה עשה בפאריז.** אז בא מיישהו **לרבי מאיר משאש** (שאבא היה מתאכסן אצלו)⁷ ואמר לו: תגיד לרב שלכם מה הוא חושב שהוא נמצא בישראל? מה הוא הולך עם טלית ותפליין ברחוב? עכשיו נמצאים בפריז. "אני שמרתי ארחות פריז" (ע"פ תהלים י"ז ד). מה הוא הולך בפריז עם טלית ותפליין? אמר את זה לאבא. **אבא אמר לו: "תגיד לו שיתערב בעניינים שלו"...** (בעברית: "אחכם עלא נפסך"). מה הוא מתערב ב? מה אכפת לו ממני? למה, הוא שוטר? הוא ממשלה? למה, מי הוא בכלל? "אחכם עלא נפסך". והתשובות שלו תמיד היו מהסוג הזה. פעם בא אחד ואמר לו: כבוד הרב, עוד מעט יש לבן בר מצוה, ואני עושה לו הכל. אבל תפליין, אולי יש איזה תפליין ישנים? הרי פעם אחת הוא מניח תפליין בחיים, (לפחות שלא יהיה "קרקפתא דלא מנח תפליין". עיין ב"ר"ה דף י"ז ע"א וברבנו חננאל שם), אולי יש איזה תפליין ישנים? אמר לו אבא: **ואת החליפה של הבר מצוה אתה קונה לו מ'אלטזכאן'?** אמר לו: 'יקדר עליה' - חס וחלילה. אמר לו אבא: 'ותפליין יקדר עליה? מה ההבדל? נדהם לשמוע תשובה כזאת. לא פילל עליה בחיים שלו... **אתה קונה לו חליפה, תפליין אתה לא יכול לקנות לו! אדרבא, תקנה לו תפליין שיניח יום יום ושיחיה עם זה. תפליין זה רק פעם אחת!** היה מיישהו אחר שבא אליו ביום שבת. אמר לו: כבוד הרב השעון שלי עמד מלכת, אני יכול לטלטל אותו וללכת אתו? אמר לו אבא: **זוז זוז, אתה כולך מוקצה, עכשיו אסור לנגוע בך...** יש פוסקים שאומרים שאפשר למלא אותו, זה תיקון מנא של מעשה הדיוט, יש דעה כזאת. אבל אבא דעתו להחמיר (עיין בשר"ת איש מצליח ח"ב פא"ח סי' ט"ו). וכדי להמחיש לו את זה, אמר לו: 'זוז מכאן, זוז, אתה כולך מוקצה, אל תגע ב?...' זהו. ככה אמר. ככה היה בכל הדברים, אבל בטעם ובדעת. פעם בבית הכנסת ביום חול היה חזן שהתפלל לאט לאט. בא אליו אחד ואמר לו: "וינהגו בכבודות ויאמר אנוסה" (שמות י"ד, כ"ה). אם אתה מתפלל לאט לאט לאט, אני אנוס ואברח מבית הכנסת... אבא אמר לו: כתוב **"ויאמר מצרים אנוסה", אתה לא מצרי, למה אתה נס? תתפלל לאט לאט...** מה יש לך? אתה ממנהר לעבודה? אין עבודה, סתם אתה אומר ככה. אתה לא יכול לשמוע תפלה לאט לאט!

מודה על האמת

ח. לעומת זה, **אם הוא עשה פעם איזו טעות היה מודה על האמת.** אין דבר כזה לי: גם 'לביא' אח שלי רמזו בפסוק שאחר כך (פסוק ט') בתהלים: "למען בית י"א אלוקינו" ראשי תיבות **לביא**. אז שנינו נמצאים בפסוק אחר פסוק. המקור היה לאו. אז הוא היה אצל דוד שלו **רבי מרדכי פוגלמן** (לא יודע איך הוא היה דוד שלו), בקרית מוצקין. אחר כך שלח אותו לקול תורה. אמר להם: זה בן יתום, ניצל שואה. אבותיו רבנים גדולים דור אחר דור אחר דור. אז הוא הלך שלש אחרי שכבר התחיל ללמוד קצת.

7. הוא היה שכן שלנו בחוץ לארץ בשנות החמישים, אני זוכר את הבן שלו. היינו ממש ילדים. אז מאיר משאש היה תלמיד חכם, ואביו תלמיד חכם, שמו **רבי אליהו משאש**. והם נדמה לי שבאו מאלג'יר.

שולמית ברכה טובה תחיל' בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מבירכה** זצ"ל

מדויקים ברש"י. מדויקים בתוספות. מדויקים במהרה"ם שיף. מדויקים בהרש"ש. לומדים לפסוק הלכות בשפה ברורה, ולכתוב חידושים. **אשרי מי שיחזיק את הישיבה הזאת. הקב"ה יתן לו כפלי כפליים, מאת ה' מן השמים. וזכות הרבנים הגדולים - הרמב"ם, ורבי יעקב אבוחצירא, ומורנו הרב רבי כלפון, והבן שלו, ואבא - עליהם השלום, תגן עליכם לאורך ימים ושנות חיים.** אמן כן יהי רצון.

אסור לשטוח בגד בשבת כדרך ששוטחין בגדים מכובסים
יא. [בן איש חי שנה שניה פרשת ויחי אות א'] **הואיל וקיימא לן** [-וידוע לנו להלכה] **כל דבר שאסרו חכמים מפני מראית העין, אפילו בחדרי חדרים אסור. לכן מי שנשרו כליו במים - נרטבו במים - או אפילו נשפך עליהם קצת מים או מי גשמים, אסור לשטוחן מפני מראית העין, איפה ששוטחים את הכביסה, כדי שלא יחשדו שהוא נכבס בשבת. ואפילו לשטוח בחדרי חדרים שאין אף אחד רואה אסור. אבל לא אסור אלא לשטוח בשבת, אבל אם היו שטוחים בערב שבת, אינו חייב לסלקן.** יכול להשאיר אותם שם. **וכן לא ישטח אדם כליו בשבת - כלים הכוונה בגדים**⁹. לא ישטח אדם את הבגדים שלו בשבת **אפילו מן הזיעה**, לא גשם ולא מים ולא שום דבר. **ובספרי הקטן מקבציל אמרתי מה שאמרו מן הזיעה זה אורחא דמילתא, שאם הם יבשים למה ישטוח? אבל אין הכי נמי שאפילו הם יבשים אסור לשטוחן כדרך ששוטחין בגדים מכובסים.** איך שוטחים כלים מכובסים? פורשים אותם, אינם מקופלים. אפילו יבשים לגמרי אסור **מפני חשד, כי הרואה אינו יודע שהם יבשים.** הוא רואה אותם וחושב שכבסו אותם היום, הוא חושב שהם רטובים. **דעיקר גזירת חז"ל הייתה על השטיחה, ובשעה שרואים אותו שוטח בשבת, חושדים אותו שכבסו בשבת. ולכן אם היו שטוחים מיום ששי אינו חייב לסלק אותם, וישארו שטוחים בשבת. כי הגזירה היא רק על רגע השטיחה בלבד. ואפילו נראה הבגד מרחוק שהוא יבש בשעה ששוטחו, מכל מקום יחשוד שהתלכלך קצת ממנו, וכיבסו הלכלוך.** נכון שהוא נראה יבש, אבל הוא יאמר שיש איזו פינה שהייתה מלוכלכת וכיבס אותה, לכן הוא נראה יבש, ולמעשה יש מקום מכובס. יחשוד אותו שכיבס בשבת. **לכן אפילו יבש כולו לגמרי, אסור לשטוחו בשבת כדרך ששוטחים כלים המכובסים. אבל לתלות על החבל בלי שטיחה - לתלות אותו סתם כשהוא מקופל ואין שטיחה - אין בזה כלום.**

עבר ושטח

יב. **ועוד העליתי בסייעתא דשמיא, שאם עבר אדם ושטח בגדיו בשבת, אף על פי שעשה איסור אינו חייב לסלק אותם. כי הגזירה הייתה רק על השטיחה בלבד, והאיסור כבר נעשה.** מה יעזור כשיסיר אותם? **כי בזה לא יתקן את החשד שחשו לו חז"ל בשעה ששטח. שהרואה אותם שטוחים בשבת, אם לא ראו את השטיחה לא יבואו לחשוד, שהרי שטוחים מערב שבת לא חייב להסיר אותם.** כלומר ואם תאמר כשיראה אותם עכשיו, יאמר ששטח אותם בשבת? אין קשר. הרי אם היו שטוחים מערב שבת, מותר להשאיר אותם. **ואם תאמר אכתי ניוחש** [-עדיין נחוש] **שנא האדם בערב שבת ראה מקום זה ריקם שלא היו בו כלים שטוחים, ועכשיו כשרואה אותם בשבת רואה שם כלים שטוחים - כלומר לעולם ברגע שהוא שטח עשה עבירה, אבל כל רגע שהבגדים שטוחים שם יש עוד עבירה.** למה? כשהם תלויים בכביסה, יאמר הרואה: אתמול בכניסת שבת לא ראיתי, פתאום אני רואה אותם עכשיו? כנראה כיבס אותם בשבת. ואם כן [אם הוא הניח בשבת] כל רגע תגיד לו: "תוריד אותם מהר". לא אומרים ככה. **זה אינו, שאין לנו לגזור גזירות חדשות מדעתנו, מאחר דחז"ל לא גזרו אלא בעבור חשד הרואה אותו בלבד. לכן העליתי שאם עבר ושטח, אין מחייבין אותו להסירו.**

בגדים שמלפפים בהם הקטנים

יג. [הלכה ב'] **בגדים שמלפפים בהם הקטנים**, פעם היו חיתולים שהיו מכבסים אותם כל פעם, מכבסים ומחזירים. היום ברוך ה' החיתולים הולכים [לפח],

9. שיעור זה נמסר ע"י **מרן רבנו הגדול זצ"ל הכ"מ** בבית מדרשו בין מנחה לערבית ביום חמישי ט' בטבת התשע"א. **המערכת.**
10. **בלשון חכמים "כלים" פירושה בגדים, בלשון התורה בדרך כלל לא.** ויש פעם אחת ויחידה שהפירוש שלה כנראה בגדים. כשהיו צריכים לבחור בשאל המלך כמלך אז הוא התחבא - **"ויאמר ה' הנה הוא נחבא אל הכלים"** (שמואל-א' י"ב). מה זה נחבא אל הכלים? אדם יכול להיכנס בתוך סיר או בתוך צלחת? אלא כלים הכוונה בגדים. באו לשם אלפי אנשים עם שמואל הנביא, וכל אחד שם את החליפה שלו או את הגלימה שלו בחוץ, ושאלו נכנסו בתוך הגלימות והתחבאו. זהו. איפה המלך? המלך נעלם. אז שאלו באורים ותומים, ואמרו: "הנה הוא נחבא אל הכלים". שם כלים פירושה בגדים. ובלשון חכמים הרבה פעמים "כלים" פירושה בגדים.

להחזיק דעתו בכל מחיר. יש סיפור ששמעתי השנה, רק שכחתי מי אמר לי אותו. יהודי אחד שעכשיו גר בבאר שבע, בשנה הראשונה [שלימדתי בישיבת חב"ד בשנת] תשכ"ב. אבא היה מלמד אצל הרב פינסון בישיבת חב"ד, ולי הייתה כיתה קטנה, (הכיתה הגדולה אצל אבא). יום אחד הבחור הזה יצא מהכיתה שלי, ואיני יודע להיכן הלך, עלה למדרגות או הלך לשירותים. אבא ראה אותו וחשב שהוא הלך לבד בלי רשות. כעס עליו וגער בו. והבחור נמצא בפניה בוכה, אבא אמר לו: למה אתה בוכה? מותר לך לעשות את זה? אמר לו: **אני קבלתי רשות מהבן שלך. אבא אמר: קבלת רשות?** טוב, בוא נראה. נכנס אבא לכיתה ושאל: נתת לו רשות? אמרתי לו: כן, נתתי לו רשות. **אמר לו: תסלח לי!** ילד קטן בן אחת עשרה, ואבא מבקש ממנו תסלח לי ותמחל לי. **הוא נדהם מזה. ככה צריך להיות. אדם חייב להיות אמיתי, חייב להיות ישר, כי אין משוא פנים למעלה.** "לא ניכר שוע לפני דל כי מעשה ידיו כולם" (איוב ל"ד, ט"ט).

הרב תגיד לי "של קיימא"

ט. אני אסיים בסיפור שקרה לאחד התלמידים של אבא, שהיה למדן וצדיק וחכם. אבל אחר כך עברו עליו לגלולים רבים, הרבה צרות והרבה הרפתקאות, אז הוא לא כל כך היה לומד, עזב את הלימוד. והוא התחתן, ושמונה שנים לא היו לו ילדים! והנה הוא ראה את אבא בחלום. אמר לו: הרב, תברך אותי בילדים! אמר לו: לא, אני לא אברך אותך. אמר לו: למה? אמר לו: **כי עזבת את התורה. אמר לו: אני אחזור לתורה!** אבא אמר לו: אתה תחזור? בסדר, יהיו לך ילדים. אבל בתוך החלום נזכר אותו תלמיד סיפור שאבא סיפר להם פעם. אבא חיכה שבע שנים לילדים, והיה בתוכם רב גדול שחי למעלה מתשעים שנה, שמו **רבי יעקב אבוקארה**⁸. בשנת תרצ"ו הוא ראה את אבא (לפי החשבון שלי הוא היה אז בן שמונים ותשע). אמר לו: למה אתה לא מביא את הילדים שלך לבית הכנסת? כל היום אתה מתפלל, איפה הילדים שלך? אמר לו: אין לי ילדים. אמר לו הרב: אין לך ילדים? כמה שנים אתה נשוי ואין לך ילדים? **נשבע בתפלין שעל ראשו שהשנה יהיה לו ילד, וכך היה. באותה שנה נולד אחי הבכור צמח ברכה יהודה בשבט תרצ"ז.** אחרי כמה שנים רבי יעקב אבוקארה נפטר (באחד לראשון 41 - טבת תש"א). ובשנת תש"ה בפורים אחי הבכור נפטר בגלל [שהוא נבהל] מהפעצות של הגרמנים, והוא היה חלש וחולה ורזה, אז הוא נפטר והלך לעולמו. ואבא אמר: חבל שלא ביקשתי מהרב "בן זכר של קיימא". נולד הבן, אבל אחר כך הלך. אז כל הסיפור הזה נשאר בזכרוננו של התלמיד. ובתוך החלום הוא רץ אחרי אבא, אמר לו: הרב, תגיד לי "של קיימא". אמר לו: טוב, של קיימא, בסדר. נגמור החלום, ובאותה שנה נולד לו בן!

אשרי מי שיחזיק את הישיבה

י. **זו ברכה של אבא בחלום! כל מי שתורם ועוזר לישיבה, שהיא הישיבה של אבא, שלומדים בה בשיטה של אבא. לא חיפשנו להתייפף אחרי ישיבות אחרות.** לא! הם בשלהם ואנחנו בשלנו. כמו שהגמרא אומרת (ברכות דף ח' ע"א) "אינהו בדידהו ואנן בדידן". אנחנו לומדים תורה וגמרא ופוסקים בעיון הספרדי המקורי. לא כאלה ישיבות שאומרים "אנחנו ישיבות ספרדיות", והם לא ישיבות ספרדיות. **עיון ספרד נשכח מהעולם, בודדים שיוודעים אותו. הרב עובדיה (שייחה) בין הבודדים שהוא קיבל אותו מרבי עזרא עטיה ע"ה, ועוד יש כמה אחדים.** ודאי. אבל הכיוון הוא - כמה שנשכח מהמקורות שלנו יותר טוב... "שמוני נטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרה" (שיר השירים א' ו'). אבל כאן בישיבה לומדים בשיטה הזאת, לומדים בעיון הזה. **מדויקים במהרה"ם.**

8. הוא זכה לראות את **מורנו הרב הגאון רבי ישועה בסיס.** רבי ישועה בסיס נפטר בשנת ת"ר בן שמונים ושבע. (עשו סימן כ"ד פז). רבי יעקב אבוקארה נולד בשנת תר"ג, וחי תשעים ושבע שנים. כשהוא התחיל ללמוד גמרא מסכת ביצה, בא הביתא ואמא אמרה לו: 'אה יעקב, אתה יודע מה מצאנו? מצאנו בתוך ה'מחמצה' (זה משהו כמו אטריות) תולעים. האם לזרוק את הכל, או שנוריד את התולעים ונאכל את הנשאר? תפסוק לי!'. אמר לה: מאיפה אני יודע? אמר לו: אתה כבר התחלת ללמוד גמרא, איך אתה לא יודע? אמר לה: התחלתי מסכת ביצה, לא מסכת תולעים... עוד לא הגעתי לזה. אמרה לו: טוב, תלך תשאל את הרב. הלך לרב, והרב היה בן שמונים פלוס, [והוא סיפר לרב את כל הסיפור הזה]. אז הרב אמר לו: בני, איפה אתה לומד? אמר לו: אני לומד גמרא. הרב שמע ככה, התרומם ממושב ועשה לו כבוד! **חכם צדיק וגאון, בעל נסים ומופתים גדולים, בן שמונים שנה, בא אליו ילד בן עשר לשאול אותו שאלה, שמע שהוא לומד גמרא, ועשה לו ככה כבוד!** אז רבי יעקב אבוקארה היה צדיק, והדרשות שלו היו שם דבר. היה דורש כל שבת בבית הכנסת העתיק אצל הפורטוגזים (יש קהילה בתוכם של הפורטוגזים) על נביאים. ולפעמים היו באות לשם נשים לשמוע, והם לבושות כל צנעו. אז משהו רומז לו או מספר לו, והוא מתחיל לדרב על הצניעות. מדבר דברים חריפים. היו הולכות הביתה, מחליפות בגדיהם, וחוזרות לבית הכנסת לשמוע את ההמשך של הנביאים... כל כך היה מתוק החכם הזה!

י"ז טבת גני התערוכה - אקספו ת"א

י"ז טבת גני התערוכה - אקספו ת"א

**ברבת מרץ שהפכה
לחותם ההיכלול לדורות**

**ברבת מרץ שהפכה
לחנות ההיכלול לדורות**

יחזור לו
פי עשרה
ויחזור

הקטטה

המתנות

0000 73 74
 0000 0730

כרטיס כניסה להילולא הגדולה בעולם!

0-50-51-52 לרכישת כרטיסים

טקס
א'סוף
אוקטובר

סעודת מצווה
אולחמת ערוכים
כיד המלך

תזמורת מזרחית
סמית'ס לא נר' כנסות לא ארץ כח
חיים ישראל - משה דוויק
אלחנן משמתי - בני ברדא

ההגולה
הגדולה
רבע מיליון

שי לכל
משתתף

הכרזה

מדין הנאמן
הרב צמח מאזוז שלישי
ראש הישיבה

וכבר תבטחו כי אף חסדו וחסדו
מדין האם חסדו וחסדו
שחידם מכלל כי חסדו
וכבר תבטחו כי אף חסדו וחסדו
מדין האם חסדו וחסדו
שחידם מכלל כי חסדו

ברשימים
השוב הזה

נסא רחמים

יותר - ארוויח'ים יותר

ההגלות

רונשים מוקדם ונכנסים לכל ההגלות

04	בא"ר / חפיה בצץ העצום
12	בא"ר / חפיה 40 יום בצץ חן חר"י ימים הנוראים

ראש הישיבה צ"ל כל ערב ראש חודש?
ד' חכם יתפלל עליו כל חודש על הציון

שלישי י"ז טבת 06.01.26 אקספו ת"א

מוקד מידע 03-30-50-800

לקבלת הקטלוג החלא
ktr1700505152@gmail.com

hilula.org

אצל הרכזים

1700

קראו להם 'טיטולים' (זה שינוי השם של חיתולים... תזרקו אותם. 'טיטולים' מלשון 'טיט' כנראה, אין להם ערך), **נהגו העולם לשטחן בשבת כדי שיתנגבו. לא מביעא וותם שיש בהם לכלוך, שהלכלוך מוכיח עליהם. אלא אפילו אותם שאין בהם לכלוך, אלא לחין מהשתנה של התינוק, מותר לשטחן בשבת שיתנגבו. יען כי בגדים אלו ניכרין בצורתם לכל אדם שהן של תינוקות יונקי שדים.** למה כתב תינוקות יונקי שדים? כי יש תינוקות גדולים - "טליא וטלייתא בן שש עשרה ושבוע עשרה" (ב"ב דף צ"א ע"ב). תינוק לא מוכרח להיות תינוק שיונק, לכן כאן הדגיש שאלה בגדים של תינוקות ממש, **כולם יודעים ששוטחין אותם תמיד בלי כיבוס** אי אפשר לכבס אותם כל הזמן, כי הם יתבלו, ילכו לאיבוד, **אלא מכבסים אותם אחר שירבה לכלוכם, ולכן אין חשד. ואין למחות ביד הנוהגין היתר. ואף על פי שהרב חיי אדם (הלכות שבת כלל כ"ב אות ז') כתב שאם אין בהם לכלוך צואה צריך עיון, כתבנו טעם מספיק למנהג, ואין למחות ביד המקלין.** לכן בגדים של תינוק (שמלפפים אותם בהם) אפילו שאין בהם לכלוך ניכר לעין, ואתה רוצה לשים אותם שיתייבשו, זה מותר. כי יודעים שלא כבסו אותם. הרי לא מכבסים אותם כל פעם.

יד. [הלכה ג'] **מטפחות הידים שנתלחלו הרבה מרוב הניגוב שנגבו הידים בהם,** זה 'מגבות' שנקראים היום¹¹, שנתלחלו הרבה מרוב הניגוב, **מותר לשטחן** **אם ניכר בהם קצת לכלוך.** **וכן הוא הדין מטפחת שמקנחין בה החוטם,** זה מה שאמרנו [בהערה כאן] 'ממחטה'. (ממחטה יש שם אותיות חטסם בדיק. אם תהפוך את המלה, תמצא שמה 'חטסם'...) **שאם ניכר בה לכלוך של האף, מותר לשטחה, ודמי לבגדים שמלפפים בהן הקטנים, כי זה ניכר.** **והרב חיי אדם** (כלל כ"ב אות ג') **הוכיח את ההלכה הזאת משלחן ערוך ביורה דעה** (סי' פ"ז ס"ג בהגה) **לגבי מבשל בשר בהמה בחלב שקדים,** חלב שקדים זה ידוע, לוקחים שקדים, מבשלים אותם ועושים מהם משקה שדומה כמו חלב¹². אז אם אדם מבשל בשר בהמה בחלב שקדים, (נקרא 'רוזט' בערבית, ואולי זו מלה צרפתית), מי שרואה חושב שזה חלב אמתי וזה אסור, אז מה תעשה למראית העין? כתוב בהלכה **שאם אתה שם שמה שקדים, זה ניכר ומותר¹³.** **וכן יש להוכיח גם כן מדם דגים.** דם דגים מותר, אבל איך נדע את זה? רואים שיש לאדם דם בתוך האוכל? אלא ישים שם עצמות של דגים שיוכיחו את זה (ראה ש"ע י"ד ס' ס"ו ס"ט). ועוד הביא ראייה ממה שאמרו במועד קטן (דף י"ד ע"ב) **"איזורו מוכיח עליו", ובמסכת ביצה (דף ט"ז ע"א) "שובכו מוכיח עליו".** הרבה פעמים יש דבר כזה. (וע"ע בהערות מרן רבנו זצ"ל לבא"ח כאן, שהביא ראיות נוספות).

טו. היה פעם מישהו שהיה צריך לישון במירון בשבת, לקח את האוטו, הגיע שם לפני שבת ואין לו מקום לישון, הוא רוצה לישון באוטו. **מותר לישון באוטו** או לא? אז התרתי לו בצורה מסויימת שיהיה ניכר שהאוטו הזה נעשה לשינה. יפרוש שמיכה מבחוץ על הדלת, כמו אהל כזה, שאז יהיה ניכר שאדם לא נכנס לאוטו ליסוע, לא ישים שמיכה בחוץ, יגבנו לו אותה... אלא בדלת ויסגור אותה,

11. היום מקצרים את המלים, אין להם סבלנות... "מטפחות הידיים, מטפחות האף, מטפחות הספרים, מטפחות הסופרין" זה כאב ראש, לא יכולים להגיד... אז חיפשו להם מלה קצרה - "מגבת מנגבת". [ומקור המלה הוא] 'מִגְבֵּת', הדגש בגימ'ל [של מגבת] בא להשלים את הנון. וישל האף קוראים לו 'ממחטה'. מאיפה המציאו את ה'ממחטה' הזאת? בעברית מי שמנקה את האף אומרים 'מכוט'. ויש במשנה ביצה (דף ל"ב ע"ב): "מוחטין את הנג" והכוונה שמוידיים את הראש שלו כשהוא פתח. אז מהמלה 'מוחטין' עשו 'ממחטה'. כששמענו את השם 'ממחטה' בחיץ לארץ, אמרנו מה זה ממחטה? מה הממחטה הזאת? אלא זו העתקה מערבית, ע"פ פיל במכתב מכתב ביצה. אז מטפחות הידיים' הכוונה מגבות.

12. פעם היה חלב שקדים אמתי, אבל היום כותבים על הבקבוק "**בטעם** חלב שקדים", הכל שקר. אל תקרי "בטעם חלב שקדים" אלא "**חלב שקרים**"... תוריד קצת את הדל"ת תעשה אותה רי"ש, למה אני צריך בטעם?! תקצר עוד יותר...

13. שאלה מהקהל: ומה הדין בחלב סויה? והשיב לו מרן זצ״ל: אותו דבר, אם הוא שם משווה שניכר שהחלב סויה מותר. יש שאלה כזו ביחוד דעת (ח״ג סי' נ"ט). **השואל:** היום כולם מועדעים לזה! **מרן רבנו זצ״ל:** איך יודעתי? קפה רואה משהו לבן, נראה לי, להחליק. **השואל:** כולם מודעים שיש 'ריץ', ויש כל מיני פוטטים... אפת אחרי השתכלותה זה דבר טוב, אבל כולם יודעים שיש חלב כזה. **מרן רבנו זצ״ל:** אבל כולם יודעים שיש חלב... להתבטל החלב מן העולם?! יש גם חלב וגם את הסוג הזה, אז אין תדע! **השואל:** מניחים שהוא לקח פרוה, **מרן רבנו זצ״ל:** אין אדם משים עצמו ושע' (סנהדרין דף ט' ע"ב ועוד), אז כולם יודעים שהוא הלכה. **מרן רבנו זצ״ל:** עדיין חושדים? אם יש לאדם שני פתחים בביתו, בתוכה חיידקים להדליק בשבעים מרים מפני החשד שהרואה אומר אל הדליק (שבט דף כ"ג ע"א שו"א סי' תרע"א ס"ח). למה חשד? תעבור רגע ותראה שם עוד פתח? אלא אנשים חשדנים. [**הערת המערכת:** מרן רבנו זצ״ל בתוך דבריו ציין לשו"ת יחי"ד, ובאתמול מרן ג'ע הראש"ל זצ״ל שם (ח"ג סימן נ"ט) היכולה שמתור לשמות לחם סינטטי אחד ארוחה בשירת, ושאינו לחוש בזה משום מראית עין. והנה האירובי דבר בשנת י"ב"א ח"ו (יחי"ד סי' ח') ע"ע].

טז. [הלכה ד'] **בגד שנשרה במים, אסור לטלטלו אותו, שמא יבוא לידי סחיטה.** ואם הוא שאינו מקפיד עליו לסוחטו גם בחול, כמו בגד שמסננין בו תמיד **המים שבחבית.** פעם במים תמיד היו באים עלוקות וכל מיני בעלי חיים "טובים", אז לא היו שותים אותם בלי סינון. **או שהוא פרוס על המים שבחבית תמיד, לא גזרינן ביה.** לא נאמר שזה שרוי במים ונסחט אותו. למה נסחט אותו? כל הזמן הוא מונח שמה, כל הזמן הוא רטוב. **ובגד זה שנשרה במים, אם יטלטלוהו עשרה בני אדם ביחד, לא גזרו בו חכמים משום דמדכרי אהדדי.** אם אחד יבוא לסחוט אותו, יאמר לו חבריו "שבת". ולא דוקא עשרה, גם שני בני אדם זה מספיק (עיין בירחון או"ת טבת התש"ן סי' מ"ו ובחזו"ע שבת ח"ג עמ' פ"ח). **ולכן אם נזדמן בגד שנפל למקוה ונשרה במים,** פעם היה מקוה בתוך הבית בחצר¹⁴, אז משיהו נכנס למקוה ונפל הבגד שמה והוא רטוב במים. מה יעשה, ישאיר אותו שמה? במוצאי שבת כבר הלך הבגד. התבלה. **יבא עשרה בני אדם -** או אפילו פחות מזה - **יטלו אותו משם ויניחו אותו במקום אחר,** וישימו אותו שמה עד מוצאי שבת¹⁵. **ובגד שנשרה שריה מועטת, שאין דרך להקפיד עליו לסוחטו, מותר לטלטלו גם היחיד.** מזה גם כן יכולים ללמוד [לדין סמרטוט השיש המובא בהערה].

יז. [הלכה ה'] **מי שנשרו כליו במים בעודן עליו יכול ללכת בהם**, לא יאמר שאם הם נשרו עכשיו, הוא יוריד אותם. כי מה יעשה בזה? גם הבגד הפנימי ישאר רטוב במים. **ולכא למיגזר משום חסיטה בעודן עליו**, הסחיטה היא דוקא כשמוריד אותם, אז חוששים לסחיטה. **אבל אסור לנגבן סמוך לאש אפילו בעודן עליו**, ישב בחורף ליד איזה תנור בבית, ויעמוד שמה שיתנגבו, **משום שמבשל בזה את המים, ועוד יש בזה איסור מלבן**. 'מלבן' פירושה 'מכבס'. למה חכמים אמרו 'מלבן'? לא הכוונה שעושה בגד לבן, אלא המלה 'מכבס' (בבבדבר ח', ז') התרגום שלה "וחווירי" - לשון חיוור. לכן המשנה כתבה את זה בעברית, זה ארמית מתורגמת לעברית. כמה פעמים המשנה מדברת ככה. לדוגמא, המשנה אומרת (יומא דף ס"ח ע"ב ועוד) **"בפני עצמו"**. מה זה "בפני עצמו"? לבדו. "בפני עצמו" זה "באפי נפשיה". "אפי נפשיה" בארמית, תורגמה שוב פעם לעברית, אז ככה מלבן זה מכבס. רש"י כתב את זה בשבת (דף ע"ג ע"א) "מלבנו. מכבס בנהר". הרמב"ם (פ"ט מהלכות שבת ה"א) סובר אחרת, מכבס לחוד ומלבן לחוד. המלבן זה אב מלאכה ומכבס זו תולדה שלו, אבל קשה להבין את זה. משום שבעיקר מה עושים בבגד? מכבסים. הכיבוס היא תולדה והליבון זה העיקר! אבל לפי רש"י ליבון זה כיבוס, היינו הך. ליבון בארמית "יחוורון", לשון חיוור, ו"יחוורון" זה מלבן. [וע"ע בזה במבוא לארים נסי בבא מציצא עמ' 25]. אז כאן אם יושב על ידי התנור זה מלבן, כי הוא מוריד את כל המים שבו. **וכל זה דוקא אם סמוך לאש הרבה, שהבגד יכול להתחמם חימום שהיד סולדת בו. קל וחומר שלא ישים את זה על התנור**. יש כאלה שמביאים בגדים בלילות חורף (עכשיו ברוך ה' התחיל לרדת גשם) בליל שבת, כולו רטוב ויש תנור בבית, והוא מניח את הבגד עליו. **אסור לשים את זה בשבת, אתה מבשל את המים**.

יח. [הלכה ו'] בגד שנשרה ביין אדום או שאר משקין שאינן מלבנים, מותר לטלטלו אפילו נשרה הבה. הוא שריו הרבה, נפל בתוך יין וכדומה. **לא גוזרים בזה שמא יסחוט**, הוא לא יסחוט, כי הוא כבר מלוכלך, הסחיטה תועיל לו?! **דזה הוא לכלוך**, ולא מהני ליה סחיטה. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

14. היה להם חדר מקוה בבית, ככה היה בג'רבא, חדר ענק למקוה, ככה אף אחד לא יודע מתי הלכו למקוה. יש חדר של מקוה, וחדר של בור מי גשמים, וחדר שבו עשו פעם הכנסת ספר תורה, וחדר שעושים בו יין, וחדר שעושים בו ארק. הבית היה כמו וילה של היום, אבל פשוטה. הכל פשוט

15. **שאלה מוקדמת:** לפעמים המגבת שמנגבים אתה את השיש, היא נופלת לכיור בבתבת, מותר להרים אותה? **והשיב מרן זצ"ל:** אבל לא מקפידים עליה שהיא תהיה יבשה, זה כמו הרישא [של ההלכה בבן איש חי] שמניחים בגד על החבית ולא מקפידים עליו. אף פעם לא סוחטים אותה, רק אם התמלאה הרבה. וגם זה אני לא יודע אם סוחטים אותה, כל הזמן מצוי הדבר הזה. ראתי פעם שסוחטים אותה? מנגבים זהו. **אחד מהקהל:** שוטפים אותה וסוחטים אותה כדי שתתייבש, ויניחו אותה לפעם הבאה. אבל לא סחיטה מחמת שחוששים לה שתקלקל כמו בגדים אחרים, אלא אחרי שגומרים לנקות אותה סוחטים אותה. **מרן זצ"ל:** אם כן כל זמן שלא שטף נאשר שאין בזה איסור [להרים אותה אם נפלה לכיור], או שיביא עוד אחד אחר וירימו ביחד, נאשר לעשות את זה. אבל יתכן שלא צריך, כיון שאת המגבת תכל לא תסוחט אותה כל הזמן.

שם החברה	המחנה
1	סלמה בודולסקי גיל חמישה
2	לי רותם סלון סלמה בודולסקי
3	אורנה ורדסון בן ירושלים
4	אורנה סלמון P90 1
5	ענת סלמון P90 1
6	נחמיה גור P90 1
7	חיים בן קפ סלון
8	חני בן סלמה בודולסקי
9	ירינה סלמון P90 1
10	ענת סלמון גיל חמישה
11	חני בן גיל חמישה
12	חני סלמון סלמה בודולסקי
13	חני סלמון סלמה בודולסקי
14	חני סלמון סלמה בודולסקי
15	חני סלמון סלמה בודולסקי
16	חני סלמון סלמה בודולסקי
17	חני סלמון סלמה בודולסקי
18	חני סלמון סלמה בודולסקי
19	חני סלמון סלמה בודולסקי
20	חני סלמון סלמה בודולסקי
21	חני סלמון סלמה בודולסקי

פתייל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

עוד אין לך תכלית? **הקצף עוד חיום וקב! סמסוד!**
 קו סמסוד - קו עזר וסיוע
0799-1000-65 **חזרתם**
 ילד - נערה - נוסע

בולים עולים להיכלול!

04
דורות רוקח 1 ח"א

התוצרת ייחודית
מאיסוי - מד 522, 71 - 22,22,48,89,189,389

רכבת ישראל
דפוס ישראלי - ירושלים (במסגרת התוכנית)
מקט מס' תיכוד לבד תיכוד 22-48
על התיכוד יוצר תמונה (התוכנית) (במסגרת התוכנית)
[דף 20, באי 20, רחוב תיכוד] על תיכוד תיכוד
תיכוד תיכוד

ה תיכוד תיכוד תיכוד תיכוד תיכוד

תחנות ציבוריות
12.72.46.89/189.589 - (7, 523 ת"ד - 01818)

[illegible]

התקשרו
למספר הטלפון 03-50-808-00
המספרים 03-50-808-00
המספרים 03-50-808-00

עב פרוי
וואס באווייזט אונס צו אים

שיח ♥ לפני בריכתם לאלים שניו למחרת במחשבת ואספר את המצאת מילרד וטריס בוצעה 4:45

לרפישת כרטיסים

1700-50-51-52

אתר hilula.org

מוקד מידע 03-30-50-800

להזדרז כנגד היצר

ויעל יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה וזני ביתו וכל זקני ארץ מצרים (בראשית נ' ז'). **האדם** אמנם יכול להיות זרזי מטבעו, אבל יצר הרע מנסה כל הזמן להפיל אותו. בבקר אומר לו: למה אתה קם עכשיו? תקום יותר מאחר, אתה עירוי ותתפלל יותר כך במקום אחר, תמיד יש מניגים... אבל האדם צריך לזכר שזה לא רצון ה'! כשמיגיע הזמן לקום לתפלה צריך לזנק מהמטה ולא לשמוע ליצר שרוצה להזיק לנו. וכן בעוד דברים, אדם ורעה אכל עם כליות בינונית ולא של קטנה, יש קטנה, יש לעצמו שש. כשר ונהל בסדר ויאלל, אלא יכרח מזו ויחזק דברים שהוא מסור ונטיח בסורוהו. לא להכנס למשא ומתן עם היצר הרע. **אנחנו** לומדים את זה מחושבים בן דן. הגמרא מספרת (סוטה דף ז' ע"א) שכאשר לקחו את יעקב לקברו בארץ כנען, כל האמות ראו את הקבוצ ששעו לו וגם כן כבדו אותו, אמרו: "אבל כבוד זה למצרים" (בראשית נ', ז'). "א"א"א מלך כנען הלכו אחרי מסתור בראש מרן, הורידו את הכתרים שלהם ושמו אותם על הארון של יעקב. **הגיעו** למערת המכפלה לקבור את יעקב, והנה עשו נגב וקבורים כמו שטן, אמר הקבוצ בחצפה: "לא אתם לא קבורים אותו פה! זה המקום שלי, של יעקב". אמרו לו בני יעקב: "אבל אבינו צוה אותנו לקבור אותו פה!". אמר עשו: "אני לא יודע מה אבא שלכם צוה אתכם, במערת המכפלה יש שמונה מקומות קבורה, קבורים שם אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, ונשארו שני מקומות אחד שמיעד לי ואחד שמיעד לאביכם. יעקב נתן את המקום שלו ללאה, ואם לא המקום שנשארו את שמיעד בשבילי". **התחילו** האחים להתפלל אתו, אמרו לו: "אבל אבא קנה ממך את המקום! וכמו שאמר אבינו ליוסף: 'קבר' אשר רציתי לא בארץ כנען' (בראשית נ', ז')". בארץ חז"ל (שמות רבה פרשה ז' לא אות ז'), שיעקב לא רצה שאתו ירשע יעקב במערת

המכפלה עם כל הצדיקים, מה עשה, לקח את כל הזהב שלו ועשה אותו כמו כירה גדולה, כלומר ערמה גדולה, ופנה לעשו ואמר לו: "במה אתה בוחר במטר על מטר חול של קבורה, או בכל התל של הזהב הזה?" ראה עשו את הזהב הנוצץ, ויחליט: אסח את הזהב, מה אעשה במטר על מטר של חול? הזהב שיה הרבה יותר! לקח את הזהב וכתב ליעקב שטר שהשקם מכור לו. **אמר עשו לבני יעקב:** "אבא שלכם קנה ממני!" מה פתאום! אני לא מכרת ידו! מה יש לך שטר, בבקשה, תראו לי אותו, אתם חסם מספרים ספורים!" תוך כדי הדברים גופו הטהור של יעקב עמד בחוץ בשמש בבזיון, ולכן החליטה האחים להחזירו. שלחו את נפתלי שהיה ררזי כמו אלה שלחו, את לרבליו, ושידו למצרים ויביא את שטח המכירה וקברו את יעקב.

אמנם יקח הרבה זמן עד שילך ויחזר, אבל זה הפתרון היחיד. **ביתם**, חושבים בן דן שהיה חרש ולא הבין מה קורה, נסה לברר את הדין. הדוידים שזלו למה לא מתחילים בקבורה, והם ענו לו בסימנים שהאיש הזה שעומד כאן עם השערות הארוכות לא נותן להנסיס את זה. יעקב: חושים שהאיש הזה מפרע, תפס מקל במהירות, נתן לו מכה חזקה בראש ונפל עשוי מתבוסס בדמו. במיד הדודו יודה, כרת כחבוב את ראשו של עשו, והתגלגלה הגלגלת סמוך לגופו של יעקב. האחים ראו את זה ואזרו עיניהם, לבגוש של יעקב. יעקב וקרוביו לקחו את יעקב ושלחו אותו בברשה. **כסופו** של דבר גם ראשו של עשו נטמן במערת המכפלה, מוכן שכאשר היה מגיע לאביו יצחק, היה מרכין את הראש להיקח כקבדו, ולכן הראש הזה עשוי

למען חספר

"תתארו לכם אם אבא לא היה מוסר את עצמו שילמדו רק תורה, מה היה יוצא מאתנו?"

נדבר על ההולא של חמשה גדולי עולם. הראשון זה הרמב"ם. הפטירה שלו הייתה בכ"ב בטבת שנת ארבעת אלפים תתקס"ה, זאת אומרת שלשים וחמש שנה קדם תחלת האלף השני שלנו, ומהפטירה שלו עד עכשיו עברו 821 שנה. ואף אחד לא מצליח לחבר ספרים כמוהו. הוא היה אדם גדול מאד. הרמב"ם כתב את ספר היד החזקה [משנה תורה], והוא מכיל את כל התורה כלה. באלף פרקים וזהו. באלף פרקים האלה הוא הכניס: **תלמוד בבלי, ירושלמי, תוספתא, מדרשים, הכל הכניס.** פעם בדרך פרק אחד בהלכות נשיאות פנים [בפרק כהנים]. **וראו שהוא מלקט מארבעים מקומות!** כמה יכול המוח שלו להכיל! ארבעים מקומות נכנסו כלם בפרק אחד!

אחריו היה **רבי יעקב אבוחצירא**. יש לו ספרים שכלם קבלה וראשי תבות וגימטריאות, ויש לו ספר על התורה ששמו "מחשוף הלבן" [וכן ספרי הלכה]. הוא היה איש מכלא בנסים. רבי יעקב אבוחצירא היה בעל נסים ונפלאות בצורה מדהימה. הייתה אשה אחת שעובדת בתפירה (או משהו כזה) אצל המלך, והייתה מבאיה אהה כל הזמן את הבן שלה שהיה לא אליכם כזה ולא יכול לזוז. היא מבאיה אותו, מרגיעה אותו, מדברת איתו. והנה יום אחד לא הביאה אותו, אמר לה המלך: איפה הבן שלך? אמרה לו: התרפא. המלך שאל: מה הפונה התרפא? אמרה לו: הוא כמו כל אדם רגיל. המלך התפלא: מי רפא אותו? אצחנו הבאנו לו את כל הרופאים, והם לא מצאו לו דבר. אמרה לו: יש רב אחד שהגיע למצרים, הוא ברח אותו ורפא אותו. המלך אמר לה: תביאי אותו לכאן. הביאה לו את רבי יעקב אבוחצירא, ואמר לו המלך: תגיד לי, אתה קוסם? אתה מכשף? איך אתה עושה דבר כזה? אמר לו: התפללתי וה' שומע תפילתי. אמר לו המלך: למה ישמע את תפילתך? אמר לו הרב: כי אף פעם לא עברתי על דבריו, כל מה שאמר אני עשיתי. פלא פלאים. והלך אמר: כן, אני הייתי נכה, ואני הולך עכשיו מהר, אני רץ. אין לו שום דבר. ב"ח בטבת, יום פטירת מורנו ורבינו הגאון **רבי כלמון משה הכהן**. הוא חי שבעים ושש שנים, וכתב ספרים בלי סוף - **מאה ושלשים חבורים**. נפטר ביום ח"י בטבת רבי כלמון היה כל כך צדיק וחסיד וקדוש, עד שהיו אומרים עליו שופטים ערבים: "יש דין אחד אצל היהודים, שהוא לא כן אדם, אלא מלאך". (ככה מביא הנדבך שלו **רבי נסים** מהו אומרים). הוא כתב ספרים רבים מאד, למרות שהוא לא היה כותב בליקלה. הרופא אמר לו: אסור לך לכתב בליקלה, אז הוא היה מכתב בליקלה למישהו שיכתב, ובבקר היה רואה מה שהוא כתב, מתקן פה ומתקן שם.

ובחו שלו - **רבי אברהם מנוץ** (ככה הפנינו שלו) **הכהן** נפטר יומים אחריו [בתאריך]. הוא היה מיוחד במינו, היה כותב הרבה מאד, וכתב חידושים יפים מאד. **פעם אחת** הוא קנה פחנות דברים של שבת (כנראה בפחלת), והנה יד גשם. ושמע אותו מישהו שהוא אומר: "רבנו

של עולם! הגשם הזה מפריע לי, תפסיק קצת את הגשם". הוא אמר **ככה והגשם הפסיק!** הוא שמע אותו אומר בלחש: אני לא יכול ללכת הביתה להביא צרכי שבת, והגשם הפסיק עד שהגיע לביתו, ואז הגשם התחזק. זה אדם פשוט! זה לא אדם פשוט! הוא כתב ספר על מסכת ברכות "ברכת אברהם", וגם כתב ספר גדול על מסכת חלין, כפול משל ברכות. כתב דרושים עם תרגום לערבית, וכתב גם שאלות ותשובות. הוא היה **צדיק יסוד עולם**. ואחרון אחרון זה **אבא** [בנו הגדול מרן האיש מצליח זצ"ל ה"ד] **שמסר עצמו על התורה**. תתארו לכם אם אבא לא היה מוסר את עצמו שילמדו רק תורה, מה היה יוצא מאתנו? היינו יודעים קצת צרפתית, קצת ערבית, וקצת למדו אבטיחים ברחוב... זה הכל. זה מה שהיינו יודעים. נתנו [מהשמים] בלב אבא **שילחם על התורה, ממש ילחם, יפקיר את עצמו ואת ממונו ואת הכל, בשביל ללמד שיהיה שילמדו בה תורה בשיטת העיון בשיטה הנכונה**. פעם בא אליי מישהו ואמר לו: הרב, הבן שלי עושה בר מצוה ואין לי תפילין בשבילו, אולי אתה מכיר תפילין ישנים שלא עולים כסף, כדי להביא לו? אמר לו: כן, יש תפילין ישנים, **יש לי גם חליפה של בר מצוה שהיא "אלטע זאכן"**. אמר לו: חס וחלילה, חליפה אלטע זאכן? אמר לו אבא: אבל תפילין אלטע זאכן, זה אפשרי? אמר לו: לא ידעתי, חשבתי שתפילין זה רק בשביל יום אחד וזהו... אמר לו: למה יום אחד? כל החיים צריכים תפילין! אמר לו: חשבתי שזה רק לקבוע הטקסט... ובשביל זה לוקחים איזה תפילין ישנים ואחר כך גוזזים אותן, עד שיקום הנדבך וילבש גם הוא את אותם התפילין... אמר לו: תפילין זו מצוה שבכל יום. כמו שאמרת קונה לו חליפה "סופר סופר", ככה גם כן תתנה תפילין! אמר לו, לא ידעתי!... (בית נאמן גליונות: 390-1, 341, 340, 96, 193, 142, 141, 289, 443, 442)

הדלקת נרות שבת בחדרי הישיבה
בביתנו מימי החסידות, בהם כל שנה יש ישיבה בחרי חסידות הספרדים. אז מרגע להודות לאסכנזים וחזר הערבה לרבותינו הספרדים, ברבנו או סביל לא ידעתי, ועד עתה מצלצלת באוזני מה ששמעתי מפה קדוש מוה"ר הגאון רבי משה לי זצ"ל שאמר בסניגור "אולי שמהדרים להודיע, יבדוק בלבם פניהם אם מה שרובים להודיע, הוא תחמת הידוע, או מרגע להודות לאסכנזים וחזר הערבה לרבותינו הספרדים, אך פחות ידוע, שגם לענין הדלקת נרות שבת בחדרי הישיבה, כל שבת, יש מחלוקת גדולה אם ידעתי, אז שדי בהדלקת אחד הבחורים בחור האוכל הכריזו של הישיבה, יש הסוברים (וגם מהאסכנזים) שלא ידעתי עולם בברכה, ויש הסוברים (וגם מהספרדים) שיש להודיע בברכה. והמנהג פשוט אצלנו בישיבת "כסא רחמים" פה ע"ה בני ברק ח"ו, שאין מודיעים כלל (מלבד אחד הבחורים בחדר האוכל), כיון שגם חדר האוכל מיועד לכל הבחורים, ופסילי יש להודיע במקום האכילה ולא במקום השינה, וכמו שהסביר זאת בסוב טעם בשורת המלה למשה חלק א' (סי' ט), והוסיף, שבסוגנו שחדרי השינה מראים באור החסיד, אף להודיע בהם ללא ברכה אין צורך, ע"ש, ואף מרן מלכא הנריץ יוסף זצ"ל שכתב בספר חזון עובדיה - שבת חלק א' (עמ' כה) להודיע בברכה, נראה ודאי שהנהגה אחת עלה כמבואר בהערה: נראה שגם הוא מודה שבחסידים האלה מנהג טוב ואל העשה עדיף, ובאמת שבהרבה ישיבות אין מנהגים להודיע בחורים כמו שכתב בשורת יוסף לקח ח"ו (סי' ליד) אחר הקדמה ודרישה. חסיד לטוב רבנו הגדול מרן ראש הישיבה זצ"ל זכ"ס, שהיה רגיל להודיע, שאחר שאין צורך להודיע, אין נטו להודיע בזה (אף ללא ברכה) ולהכנס לחשב דליקה ב"ם, וכן כסתבד בחידושו או קונטרס המסריע (הכולל הכרעות במחלוקות מרגע הנריץ יוסף והגר"מ הלוי, כשהוא כמלאך העומד עליו), חקק בכתביו בהנהגה שם (אות ט') כדברים האלה, ודבר גדול ויבד הנביא, ואמרת ימים מקדם בימי חורסי מקדמוני (במסיבות שנת החסיד), שהיו בחורים בישיבה שרצו להודיע בזה, וחזקו נרות (ללא ברכה) בשלוח בחדר האוכל, ויודיע שבע נחיצו המחתמים. עד ששבע אחד נאמצע "סולם עליכם" מנחה כל השלוח בחדרו, ומוה"ר הגאון הרב צמח מאוזנר שילב"א (שהיה בזמנו נמצא איתנו עד אחר ברכת המוציא), לקח מנחה והניח על חצי השלוח שנידעין לא נפטר (ענין ביש"ט ס"י שילד סניין כ"ב), וחמת האש שכבת, ומאז חזר מנהג זה למורו.

הלכה נאמנה

בקריאת התורה בשבת במנחה ובימי שני וחמישי, גומרים את העליה "ונקצו מפני בני ישראל" (שמות א', י"ב), אחר כך השלישי ממש: **"ונקצו מפני בני ישראל בפרך"** (שם פסוק ג'), **לא כדאי לעשות ככה,** אלא להפסיק "ויבן ערי מסקנות לפרעה את פתם ואת רעמסס" (שם פסוק י"א). למה להתחיל "ונקצו מפני בני ישראל"? ככה ראיתי בכמה ספרים טובים שהקריאה של הלוי מסתמטת בפסוק "את פתם ואת רעמסס", ואחר כך מתחילים "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרץ". זו בטורה טובה, **לכן זו הדרך הנכונה.** שמעתי את זה מרבי יעקב קרעי זכרנו לברכה, אמר לי: ככה בנתיבות מפיסקים. ואחר כך ראיתי בכמה חמשים שמפסיקים ככה. אז ההפסקה היא: "את פתם ואת רעמסס", ואחר כך מתחילים "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרץ". (בית נאמן גליון 442 אות ח').

כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרץ. מתוך מכתב רבותינו שליט"א מחודש אב תשפ"ה

לדאבוננו בתקופות האחרונות, לא רק שבני התורה אינם מקבלים את ההערכה והכבוד הראויים, אלא אף עומדים הם בפני גזירות וסנקציות, המתחדשים חדשים לבקרים, ולמרבית החרפה והעזר אף החלו להצר את צעדיהם במעצרים ע"י שלטונות הצבא. אין ספק שבהתנהלות נוראה וחמורה זו, **מדינת ישראל ח"ו כורתת את הענק עליו היא יושבת,** והיא גורמת בזה לסכנה ליישוב היהודי כולו. בחובתנו להביע **מחאה נמרצת** על הפגיעה המתמשכת והמתגברת בכבוד התורה ונושאי דגלה.